

សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីវិវត្តសុវត្ថិភាពបង្កើនពិសោធន៍ និងការត្រួតពិនិត្យលើវិវឌ្ឍន៍វិស័យផ្សេងៗ

ផ្នែកទី ១ ៖ ជីវស្មៅវត្តិវិទ្យាពកម្រិតមូលដ្ឋាន

១.១. សេចក្តីផ្តើមនៃជីវស្មៅវត្តិវិទ្យា និងជីវសន្តិសុខ

នៅចុងបញ្ចប់នៃម៉ូឌុលនេះ អ្នកនឹងមានសមត្ថភាព៖

- យល់ពីភាពខុសគ្នារវាងជីវសុវត្ថិភាព និងជីវសន្តិសុខ
- ដឹងពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការអនុវត្តវិធានការជីវសុវត្ថិភាព និងជីវសន្តិសុខនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍
- ដឹងពីហានិភ័យនៃការឆ្លងមេរោគនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍
- យល់ដឹងពីមគ្គុទ្ទេសក៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ និងបទបញ្ញត្តិច្បាប់នានា ។

ទិដ្ឋភាពរួម

- សេចក្តីផ្តើមនៃជីវសុវត្ថិភាព និងជីវសន្តិសុខ
- គោលដៅនៃជីវសុវត្ថិភាព៖ ទស្សនៈវិស័យក្នុងស្រុក និងសកល
- សារៈសំខាន់នៃជីវសុវត្ថិភាព និងជីវសន្តិសុខ និងអត្ថប្រយោជន៍របស់វា
- ទិដ្ឋភាពរួមនៃការឆ្លងរោគក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍
- គោលការណ៍ណែនាំ និងបទបញ្ញត្តិច្បាប់៖
ឧទាហរណ៍នៃគោលការណ៍ណែនាំក្នុងស្រុក និងក្នុងពិភពលោក

ជីវសុវត្ថិភាពធៀបនឹងជីវសន្តិសុខ

តើជីវសុវត្ថិភាព គឺជាអ្វី ? ហើយចុះ ជីវសន្តិសុខ?

លំហាត់តាមក្រុម៖

- នៅតាមតុ របស់អ្នក ចូរចំណាយពេលប្រមាណ ៥-១០នាទី បង្កើតនិយមន័យសម្រាប់ **ជីវសុវត្ថិភាព** និង**ជីវសន្តិសុខ**មន្ទីរ **ពិសោធន៍**។
- ប្រើប័ណ្ណស្អិត ដើម្បីសរសេររាល់គំនិតទាំងអស់ដែលអ្នកគិត ឃើញ អំពីជីវសុវត្ថិភាពនិងជីវសន្តិសុខ និងបិទប័ណ្ណទាំងនេះ នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ។
- នៅពេលអ្នកធ្វើចប់ ចូរសរសេរនិយមន័យរបស់អ្នកជាក់លើ ក្រដាសផ្ទាំងធំ ហើយត្រៀមពិភាក្សាជាមួយប្អូនក៏ទាំងមូល

និយមន័យ

ជីវសុវត្ថិភាពមន្ទីរពិសោធន៍: គោលការណ៍នៃការទប់ស្កាត់
 បច្ចេកវិទ្យា និងការប្រតិបត្តិវិទ្យាដែលត្រូវបានអនុវត្ត ដើម្បី
 បង្ការការប៉ះពាល់ដោយអចេតនា ទៅនឹងមេរោគបង្កជំងឺ
 និងជាតិពុលដែលបង្កដោយអតិសុខុមប្រាណ ឬការបញ្ចេញ
 មេរោគនិងជាតិពុលទាំងនេះដោយអចេតនា¹

¹ សៀវភៅជីវសុវត្ថិភាពមន្ទីរពិសោធន៍ ការបោះពុម្ពផ្សាយលើកទីបី (អង្គការសុខភាពពិភពលោក ឆ្នាំ
 ២០០៤)

² ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យជីវសាស្ត្រ មគ្គុទ្ទេសក៍ជីវសន្តិសុខមន្ទីរពិសោធន៍ (អង្គការសុខភាពពិភពលោក
 ២០០៦)

និយមន័យ

ជីវសន្តិសុខមន្ទីរពិសោធន៍៖ ការការពារ ការត្រួតពិនិត្យ/
 គ្រប់គ្រង និងការទទួលខុសត្រូវលើ វត្ថុធាតុជីវសាស្ត្រ
 ដែលមានតម្លៃនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការ
 ចូលដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ការបាត់បង់ ការលួច ការយក
 ទៅប្រើប្រាស់ខុសបច្ចេកទេស ការបង្វែរ ឬការបញ្ចេញទៅ
 ក្រៅដោយចេតនា²

¹សៀវភៅជីវសុវត្ថិភាពមន្ទីរពិសោធន៍ ការបោះពុម្ពផ្សាយលើកទីបី (អង្គការសុខភាពពិភពលោក ឆ្នាំ
 ២០០៤)

² ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យជីវសាស្ត្រ មគ្គុទ្ទេសក៍ជីវសន្តិសុខមន្ទីរពិសោធន៍ (អង្គការសុខភាពពិភពលោក
 ២០០៦)

ជីវសុវត្ថិភាព និងជីវសន្តិសុខ

លំហាត់តាមក្រុម

នៅក្នុងក្រុមរបស់អ្នក ចូរពិភាក្សា និងឆ្លើយសំណួរខាងក្រោម៖

1. ចូរប្រាប់ពី **វិធានការជីវសុវត្ថិភាព** ចំនួនមួយ?
2. ចូរប្រាប់ពី **វិធានការជីវសន្តិសុខ** ចំនួនមួយ?

ចូរចំណាយពេល **៥ នាទី** ហើយសរសេរចម្លើយរបស់អ្នកដាក់លើប័ណ្ណស្អិត ប័ណ្ណមួយគំនិតមួយ។ ចូរត្រៀមចែករំលែកចម្លើយរបស់អ្នកជាមួយថ្នាក់ទាំងមូល។

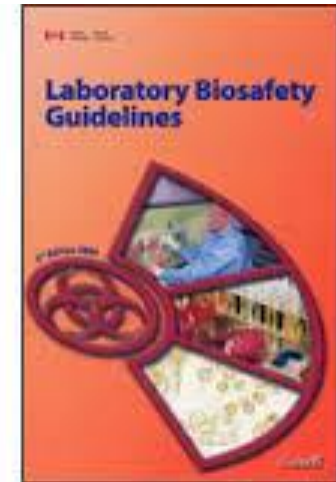
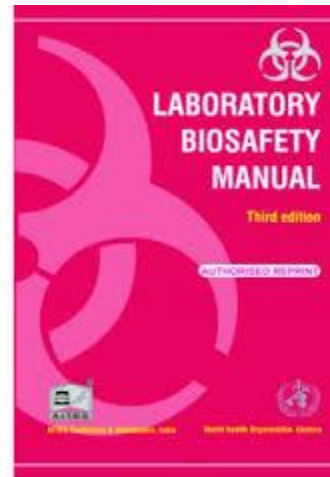
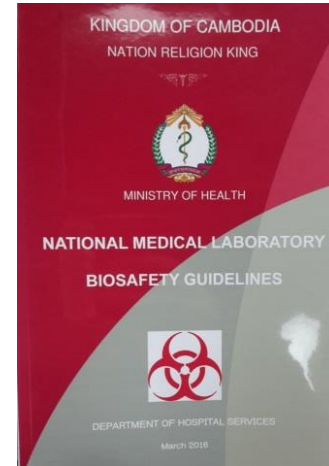
ជីវសុវត្ថិភាព

សមាសធាតុនៃជីវសុវត្ថិភាព

- ការប្រតិបត្តិមីក្រូជីវសាស្ត្រស្តង់ដារ
- ការប្រតិបត្តិពិសេស
- ឧបករណ៍សុវត្ថិភាព
(រហូតដល់ទប់ស្កាត់ទីមួយ)
- បរិក្ខារមន្ទីរពិសោធន៍
(រហូតដល់ទប់ស្កាត់ទីពីរ)

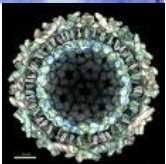
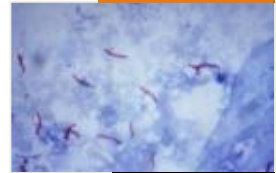

ការគ្រប់គ្រងជីវសុវត្ថិភាព

គោលបំណងចម្បង៖ ការទប់ស្កាត់ភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ ដូច្នោះ៖

- បង្ការនិយោជិត វីបុគ្គលិកមន្ទីរពិសោធន៍/គ្រួសារពីការឆ្លងមេរោគដែលទាក់ទងនឹងមន្ទីរពិសោធន៍
- បង្ការការចម្លងរោគទៅបរិស្ថាន
- អនុវត្តតាមបទបញ្ញត្តិជាតិ អន្តរជាតិ និង មូលដ្ឋានស្តីពីការប្រើស្លាកសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់
- អនុលោមតាមការប្រតិបត្តិជីវសុវត្ថិភាពដោយប្រយ័ត្នប្រយែង

ការទប់ស្កាត់

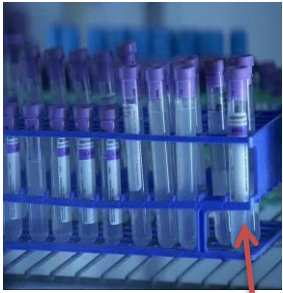
ការប្រើវិធីសុវត្ថិភាព បរិក្ខារ/ទឹកនៃង និងឧបករណ៍
សម្រាប់ចាត់ចែង និងរក្សាទុកវត្ថុធាតុដើមមេរោគ

គោលបំណងនៃការទប់ស្កាត់ គឺដើម្បីកាត់បន្ថយ/លុបបំបាត់
ការប្រឈមរបស់បុគ្គលិកមន្ទីរពិសោធន៍ សាធារណជន និង
បរិស្ថាន ទៅនឹងភ្នាក់ងារចម្លងមេរោគ និងជាតិពុលដែលបង្ក
ដោយអតិសុខុមប្រាណ សំដៅកាត់បន្ថយជំងឺ និងរក្សាសីល
អាចបង្កឡើងដោយការប៉ះពាល់ទាំងនេះ។

ការទប់ស្កាត់ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

បុគ្គលិកមន្ទីរពិសោធន៍

វត្ថុធាតុជីវសាស្ត្រ

សហគមន៍

បរិស្ថាន

មន្ទីរពិសោធន៍

ការទប់ស្កាត់ផ្នែកជីវសាស្ត្រដោយផ្នែកលើរបាំងរូបវន្ត

ការទប់ស្កាត់ទី១ និងទីពីរ

ការទប់ស្កាត់ទី១

ការអនុវត្តការងារ និងឧបករណ៍ការពារខ្លួន (PPE)

ការទប់ស្កាត់ទីពីរ

+ ការត្រួតពិនិត្យរដ្ឋបាល

សហគមន៍

បរិស្ថាន

ការទប់ស្កាត់៖ និយមន័យ

ការទប់ស្កាត់ជីវសាស្ត្រ (ឬជីវទប់ស្កាត់ **biocontainment**)

សំណុំនៃវិធានការណ៍ (ទឹកនៃង ឧបករណ៍ និងការប្រតិបត្តិ ព្រមទាំងការត្រួតពិនិត្យ ដែលពាក់ព័ន្ធ) សំដៅបង្ការ ឬកម្រិតការប៉ះពាល់ដល់មនុស្ស និងបរិស្ថាន ទៅនឹង ភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រគ្រោះថ្នាក់ ឬដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរ។

ការទប់ស្កាត់ទី១

វិធានការណ៍នានាសំដៅបង្ការ ឬកម្រិតការចម្លងរោគ និងការប៉ះពាល់មេរោគឆ្លង របស់បុគ្គលិកនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍

ការទប់ស្កាត់ទីពីរ

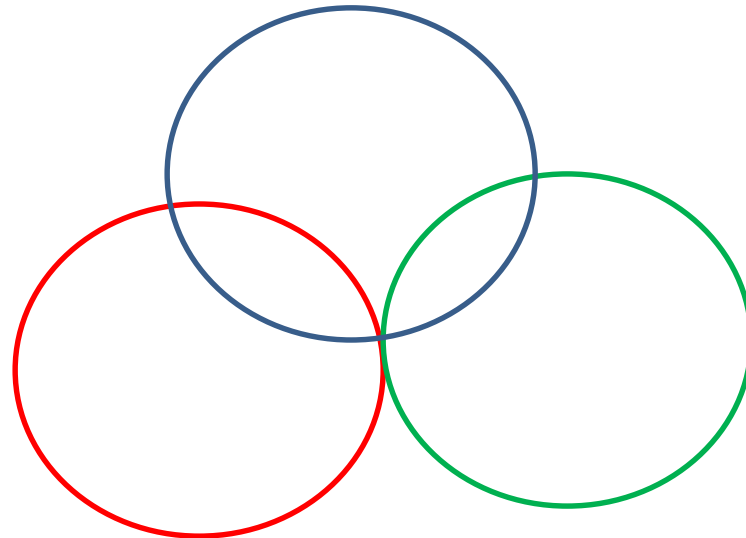
វិធានការណ៍នានាសំដៅបង្ការ ឬកម្រិតការចម្លងរោគ និងការសាយភាយនៃភ្នាក់ងារ ជីវសាស្ត្រទៅខាងក្រៅមន្ទីរពិសោធន៍

ការឧបស្ថាប័នជីវសាស្ត្រ (Biocontainment)

ការប្រតិបត្តិ និងនីតិវិធី

នីតិវិធីសុវត្ថិភាព

ការរចនាប្លង់ទឹកនៃឯក/អគារ

ល្អាយត្រឹមត្រូវនៃធាតុទាំងបី ត្រូវបានវាយតម្លៃដោយតម្រូវការ និងគ្រោះថ្នាក់ជាក់លាក់របស់ទីកន្លែង/មន្ទីរពិសោធន៍ បន្ថែមពីលើចំណុចពិចារណាផ្នែកសុខភាពការងារនៅកន្លែងធ្វើការ

សមាសធាតុនៃការទប់ស្កាត់ទី១

ប្រព័ន្ធបិទជិត

- ទីប ដបថ្នាំ ពែងឬកំប៉ុង/ធុងសុវត្ថិភាពមានបិទឃ្នុំបេ
- ម៉ាស៊ីនលាយជីវប្រតិករ (Bioreactors) សារធាតុផ្តាច់ (fermenters)
- ឧបករណ៍ខ្លួនផ្តាច់ (Isolators), ទូជីវសុវត្ថិភាពបិទជិត (BSCs ថ្នាក់ទី III)
- ប្រដាប់តភ្ជាប់បិទជិត និងឧបករណ៍ប្រមូលសំណាក

ប្រព័ន្ធពាក់កណ្តាលបិទជិត

- កែវអេឡែនមេយើ (Erlenmeyer flasks), ដបចំហ
- BSCs

ការប្រតិបត្តិការងារដែលពាក់ព័ន្ធនានា រួមទាំងការប្រើប្រាស់ដោយត្រឹមត្រូវ និងការថែទាំឧបករណ៍

ឧបករណ៍ការពារខ្លួន (PPE) បំពេញបន្ថែមពីលើឧបករណ៍សម្រាប់ទប់ស្កាត់

សមាសធាតុនៃការថែទាំស្ថាប័នជីវិត

ប្រព័ន្ធរូបវន្តចាំបាច់នៃមន្ទីរពិសោធន៍ (physical integrity of the laboratory)

- ទ្វារបិទ បង្អួចបិទ ឬយ៉ូបេ
- ការមានបន្ទប់ខាងមុខ (anteroom) ឬសោរខ្យល់
- ភាពតឹងនៃខ្យល់

លំហូរខ្យល់ចូលក្នុង (សម្ពាធអវិជ្ជមាន) ការច្រោះខ្យល់បំពង់ផ្សេង

ការសម្អាត/កម្ចាត់មេរោគ

- សំណល់រឹង
- សំណល់រាវដែលបង្ហូរចេញ
- វត្ថុធាតុ និងឧបករណ៍ដែលត្រូវយកចេញ (Exiting)
- ការលាងដៃមុនពេលចេញមកវិញ

វិធានការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យនៃការទប់ស្កាត់

គោលគំនិតនៃប្លង់គោល

- ការញែកហានិភ័យ (រវាងមន្ទីរពិសោធន៍) យោងតាម៖
 - ប្រភេទនៃសកម្មភាព
 - កម្រិតជីវសុវត្ថិភាព (BSL)
- ការខណ្ឌតំបន់ហានិភ័យ (នៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍) ពីតំបន់ដែលមានហានិភ័យទាប ("ស្អាត") ទៅតំបន់ដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ("ឆ្លងមេរោគ")

ប្រភេទចម្បងនៃការរៀបចំប្លង់អគារ

- មន្ទីរពិសោធន៍ដែលមានស្វ័យនិរន្តរភាព
- បន្ទប់មន្ទីរពិសោធន៍ដែលមានសណ្តាប់ធ្នាប់
 - ការប្រើរួមគ្នានូវ៖ បន្ទប់ទឹក បន្ទប់ផ្លាស់សំលៀកបំពាក់ បន្ទប់ប្រជុំ។ល។
 - អាចជាមន្ទីរពិសោធន៍ដែលមាន BSLs ផ្សេងៗគ្នា
- ការទប់ស្កាត់ជារួមនៃការចម្លងរោគ

បន្ទប់ពិសោធន៍ ដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ត្រូវបានដាក់នៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍ដែលមានហានិភ័យទាប ("ប្រអប់ក្នុងប្រអប់ (box in a box)")

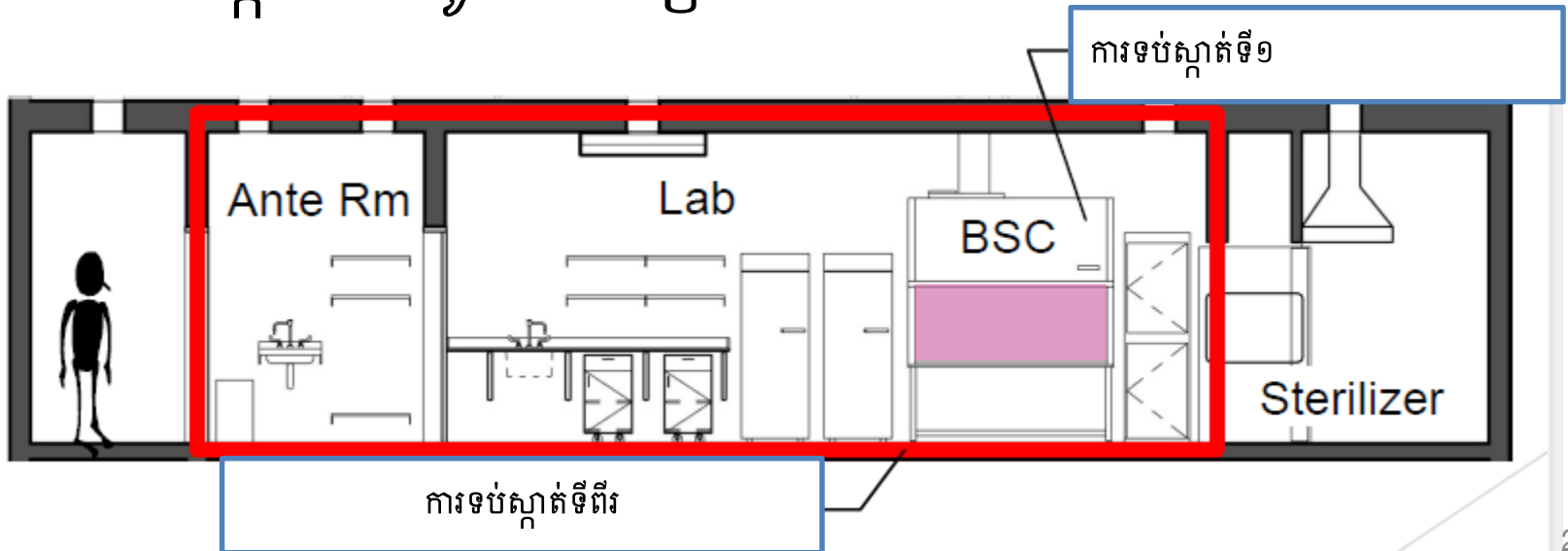

ដើម្បីសម្រេចបានការទប់ស្កាត់ការចម្លង

យុទ្ធសាស្ត្រ

- ការប្រើលំហូរខ្យល់ដែលមានទិសដៅចូលក្នុង
- បន្ទះបើកបិទខ្យល់ខណ្ឌផ្តាច់ (Isolation dampers)
- សេវារុំបិទការជ្រាបចេញ (Sealing service penetrations)
- ការបង្ការលំហូរថយក្រោយ

ឧបករណ៍មន្ទីរពិសោធន៍

- ទូជីវសុវត្ថិភាព (BSC)
- អូតូក្លាវ
- ឧបករណ៍ខណ្ឌផ្តាច់ (Isolators)
- ទ្រុងមានខ្យល់ចេញចូល
- ប្រអប់ផ្ទេរ (Transfer Chambers)
- ធុងជ្រលក់ (Dunk Tanks)
- ចានលាងដៃ

ឧបករណ៍សុវត្ថិភាព

កីកីអ៊ូ (PPE)

CLOSED TOED SHOES ARE REQUIRED

ឧបករណ៍សុវត្ថិភាព

ឧបករណ៍សុវត្ថិភាព

ទូជីវសុវត្ថិភាព (BSCs) មធ្យោបាយទប់ស្កាត់ទី១
មានបីប្រភេទ៖ ប្រភេទទី១ ប្រភេទទី២ និង
ប្រភេទទី៣ (Class I, Class II និង Class III)

ត្រូវបានតាក់តែងឡើងដើម្បីផ្តល់ការ
ការពារសម្រាប់៖

បុគ្គលិក៖ លំហូរមានទិសដៅទៅក្នុងទូ

បរិស្ថាន៖ បំពង់ចម្រោះខ្យល់ចេញ អេប៉ា
(HEPA filter exhaust)

ផលិតផល៖ (លើកលែងតែសម្រាប់

ប្រភេទទី១) លំហូរជាស្រទាប់ៗផ្សេងគ្នា
នៃខ្យល់ដែលច្រោះដោយតម្រងអេប៉ា

ឧបករណ៍សុវត្ថិភាព

ប្រភេទនៃទូជីវសុវត្ថិភាព

ប្រភេទទី១
Class I

ប្រភេទទី២
Class II

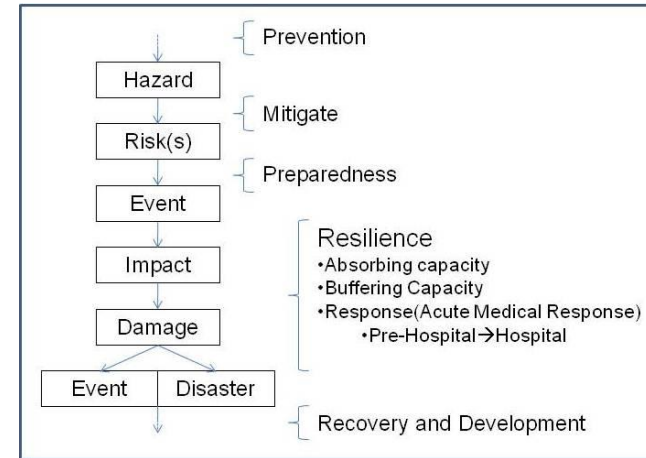
ប្រភេទទី៣
Class III

ការកំណត់កម្រិតជីវសុវត្ថិភាព

ការអនុវត្តការវាយតម្លៃហានិភ័យគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃជីវសុវត្ថិភាព និងជាមូលដ្ឋាននៃកម្រិតរបស់ជីវសុវត្ថិភាព

- អនុវត្តការវាយតម្លៃមុខសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់គ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយចំពោះគ្រោះថ្នាក់ដែលបង្កដោយភ្នាក់ងារចម្លងមេរោគ
- កំណត់ពីការពង្រឹងសុវត្ថិភាពបន្ថែមដោយផ្អែកលើមុខងារ ឬសកម្មភាពមន្ទីរពិសោធន៍។

កម្រិតនៃជីវសុវត្ថិភាព

BSL1 (= កម្រិតជីវសុវត្ថិភាពមូលដ្ឋាន)

សម្រាប់សកម្មភាពប្រភេទហានិភ័យទី១ (ភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រ ប៉ុន្តែគ្មានហានិភ័យ ឬមានហានិភ័យតិចតួច)

BSL2 (= កម្រិតទប់ស្កាត់មូលដ្ឋាន)

សម្រាប់សកម្មភាពប្រភេទហានិភ័យទី២ (ហានិភ័យមានកម្រិតកំណត់ ជាពិសេសសម្រាប់បុគ្គលិកមន្ទីរពិសោធន៍)

BSL3 (= កម្រិតទប់ស្កាត់ខ្ពស់)

សម្រាប់សកម្មភាពប្រភេទហានិភ័យទី៣ (ហានិភ័យខ្លាំង រួមទាំងហានិភ័យសម្រាប់សហគមន៍)

BSL4 (= កម្រិតទប់ស្កាត់អតិបរមា)

សម្រាប់សកម្មភាពប្រភេទហានិភ័យទី៤ (ហានិភ័យអតិបរមា)

ជីវសន្តិសុខ

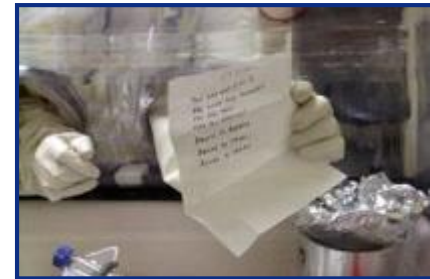

ការគំរាមកំហែងដល់ជីវសន្តិសុខ

ឧទាហរណ៍

- **ការវាយប្រហារលើមូលដ្ឋានជីវវិទ្យាសាស្ត្រ** ដោយសត្រូវខាងក្រៅដោយមានចេតនាបង្កគ្រោះថ្នាក់
 - ការលួចចុះ ការប្រមូលមេរោគ ការជ្រើសរើសយកភ្នាក់ងារបង្ករោគមួយចំនួន ឬសត្វសម្រាប់ស្រាវជ្រាវ / ពិសោធន៍
 - ការលួចដុតភ្លើង និងវិទ្ធុង្សនា (ការបំផ្លាញដោយចេតនា)
- **មនុស្សនៅខាងក្រៅមណ្ឌលជីវវិទ្យាសាស្ត្រ** ដែលចង់យកមេរោគ ដោយមានចេតនាអនុវត្តអំពើបង្កការគំរាមកំហែង។
 - ជនជ្រលនិយមដែលទិញមេរោគ៖ សាម៉ូណែលា *Salmonella typhi*, Anthrax, *Clostridium botulinum*, *Yersinia pestis*
- **អ្នកដែលនៅក្នុងមណ្ឌលជីវវិទ្យាសាស្ត្រ** ដោយប្រើមុខតំណែងរបស់ពួកគេដើម្បីប្រព្រឹត្តិអំពើក្នុងបំណងអាក្រក់ បង្កការគំរាមកំហែង។
 - ការលួចមេរោគ៖ Anthrax, *Shigella dysenteriae*, *Salmonella typhi*, ជាតិពុល
 - ការលួចការស្រាវជ្រាវ៖ កម្មសិទ្ធិបញ្ញា - ទិន្នន័យ វត្ថុធាតុជីវសាស្ត្រ មេរោគបំណុះ

បញ្ហាប្រឈមដោយឡែកពីគេ

ការពិភាក្សា៖

តើមានបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះចំពោះការធានាសន្តិសុខ វត្ថុធាតុ
ជីវសាស្ត្រនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ ដែលខុសពីធានាសន្តិសុខ
សម្រាប់៖

- ប្រាក់(ថវិកា)
- ជាតិគីមីគ្រោះថ្នាក់
- វត្ថុធាតុធាតុនុយក្លេអែរ
- តើមានអេឡិចត្រូនិក?

តើអ្វីខ្លះដែល
ធ្វើឱ្យវត្ថុធាតុ
ជីវសាស្ត្រ ខុស
ប្លែកគេ?

បញ្ហាប្រឈមដោយឡែកពីគេ

- វីរុស និងបាក់តេរី អាច បំលែងចំនួនកាន់តែច្រើនឡើង ដោយធ្វើឱ្យគេពិបាករាប់ (ដូច្នោះ ត្រូវរក្សាការតាមដាន មើល) នៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍។
- លទ្ធភាពដែលអាចកើតឡើង គេត្រូវការលួចតែ **បរិមាណតិចតួច**... ហើយគេអាចបណ្តុះបានច្រើនថែមទៀតចេញពីស្តុកដំបូងនោះ។
- គេពិបាកនឹងរកឃើញអំពើលួចណាស់។ ដបដាក់មានទំហំតូចណាស់។ ភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រមិនបញ្ចេញថាមពលទេ (មិនដូចវត្ថុធាតុវិទ្យុសកម្មទេ) ធ្វើឱ្យ **ពិបាករកឃើញ** និងធ្វើដោយមានការប្រឈមមុខគ្នាក្នុងការវែករកមុខអ្នកលួច។

បញ្ហាប្រឈមដោយឡែកពីគេ

សំណួរ៖

តើអ្នកអាចឃើញ **វត្ថុធាតុដីវសាស្ត្រ** នៅកន្លែងណាខ្លះក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍?

តើយើងត្រូវការការពារអ្វីខ្លះ?

- 1) មានតែដបតូចៗ (vial) ដែលមានសម្គាល់ប្រភេទមេរោគច្បាស់លាស់ (well-characterized strains)? ប្រភេទមេរោគដែលពាក់ព័ន្ធគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ (Closely related strains? សូលុយស្យុងមេរោគ រំលែកជាចំណែកក្នុងដបតូចៗ (Aliquots)?
- 2) សម្ភារៈហ្សែនេទិក? ប្រតិករ? ភ្នាក់ងារចម្លង?
- 3) សំណល់?
- 4) លទ្ធផលពីការពិសោធន៍? ព័ត៌មានអំពីលំដាប់លំដោយកំណត់ ឌីអិនអេ (sequence)?
- 5) សត្វ?

តើយើងត្រូវការការពារដោយវិធីណា?

បញ្ហាប្រឈមដោយឡែកពីគេ

ជារឿយៗពួកគេបានគិតថា **មន្ទីរពិសោធន៍** មិនសូវត្រូវការ ការពារសន្តិសុខដូច ធនាគារឬឃ្នាំងនុយក្លេអែរឡើយ។ ដូច្នោះយើងត្រូវ **ផ្លាស់ប្តូរវប្បធម៌នៃការគិត។**

- 1) សម្រាប់ **បុគ្គលិកមន្ទីរពិសោធន៍** ភាគច្រើនគិតថា “វត្តធាតុជីវសាស្ត្ររបស់ ពួកគេអាចត្រូវបានគេប៉ុនប៉ងយកទៅប្រើខុសគោលដៅដោយចេតនា” គឺ ជារឿងចម្លែក។
- 2) នៅក្នុង **ពិភពសិក្សា** ពិតមាន មានលក្ខណៈជាចំហ។
- 3) នៅក្នុងបរិបទ **គ្លីនិក** ជាទូទៅ សន្តិសុខមិនគិតពីវត្តធាតុជីវសាស្ត្រឡើយ។

ការវាយតម្លៃហានិភ័យត្រឹមត្រូវអាច ជួយកំណត់ពីតម្រូវការសន្តិសុខ

បញ្ហាប្រឈមដោយឡែកពីគេ

លំហាត់តាមក្រុម (១០ នាទី)៖

គោលដៅមួយរបស់មន្ទីរពិសោធន៍គឺដើម្បីដំណើរការទៅប្រកបដោយ **សុវត្ថិភាព**

និង **សន្តិសុខ** ប៉ុន្តែនៅពេលខ្លះ គោលដៅទាំងនេះអាចមិនស្របគ្នាទេ។

ចូររៀបរាប់ពីឧទាហរណ៍ខ្លះៗ?

តើអ្នកជ្រើសរើសរវាង **សុវត្ថិភាព** និង **សន្តិសុខ** ដូចម្តេច?

នៅក្នុងក្រុមរបស់អ្នក ចូរពិភាក្សាសំណួរខាងលើ។ ចូរសរសេរឧទាហរណ៍របស់អ្នក

ដាក់លើប័ណ្ណស្អិត ហើយបិទលើក្រដាសផ្ទាំងជំរុំរបស់អ្នក។

ចូរជ្រើសរើសអ្នករាយការណ៍របស់ក្រុម ដើម្បីចែករំលែកចម្លើយរបស់អ្នកដល់ថ្នាក់
ទាំងមូល។

សង្ខេបបញ្ហាប្រឈមដោយឡែកពីគេ

ការរក្សាសន្តិសុខវត្ថុធាតុដីវិសោស្ត្រ នៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ អាចមានការលំបាកពីព្រោះវាអាចបង្កើនចំនួនខ្លួនវា ពិបាករកឃើញ អាចឃើញវានៅគ្រប់កន្លែង ហើយសន្តិសុខនៅក្នុងបរិបទមន្ទីរពិសោធន៍ ជារឿយៗ ត្រូវការ ផ្លាស់ប្តូរវប្បធម៌នៃការគិត ក៏ដូចជាត្រូវការ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងល្អនៅពេលមានហានិភ័យជាសក្តានុពល ណាមួយកើតឡើង ។

សមាសភាគគន្លឹះនៃការគ្រប់គ្រងជីវហានិភ័យ

ការកាត់បន្ថយ ជីវហានិភ័យ

សកម្មភាព និងវិធានការត្រួតពិនិត្យ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីកាត់បន្ថយ ឬលុបបំបាត់ហានិភ័យដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រ និងជាតិពុលបញ្ចេញដោយមេរោគ (toxins)

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខ

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខ គឺជាដំណើរការមួយ ដែលក្នុងនោះហានិភ័យដែលបានរកឃើញ និងសម្គាល់ ក្នុង អំឡុងពេលវាយតម្លៃហានិភ័យ ត្រូវបានកាត់បន្ថយ តាមរយៈ អន្តរាគមន៍ដ៏សកម្ម ទាំង រូបវន្ត ឬ នីតិវិធី ។

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខ គួរផ្អែកលើការវាយតម្លៃ ហានិភ័យ រួមបញ្ចូលទាំងការវិភាគសេណារីយ៉ូសម្មតិកម្មដែល មាន ភ្នាក់ងារមួយ សត្រូវ និងវិធីពិសេសណាមួយដែលសត្រូវ ប្រើក្នុងការប៉ុនប៉ងលួច និង/ឬប្រើប្រាស់ខុសគោលដៅនូវវត្ថុ ធាតុជីវសាស្ត្រ ។

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខ

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខ មានសសរស្តម្ភប្រាំ៖

1. សន្តិសុខរូបវន្ត
2. ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក
3. ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និង ការទទួលខុសត្រូវ
4. សន្តិសុខដឹកជញ្ជូន
5. សន្តិសុខព័ត៌មាន

តើអ្នកដែល
ធ្វើឱ្យវត្ថុធាតុ
ជីវសាស្ត្រ ខុស
ប្លែកគេ?

សន្តិសុខរូបវន្ត

“សសវស្តម្ភ” ទីមួយគឺ សន្តិសុខរូបវន្ត

សន្តិសុខរូបវន្ត គឺជាការធានានូវសុវត្ថិភាពពី
ការជ្រៀតចូលផ្ទៃក្នុងរូបវន្ត

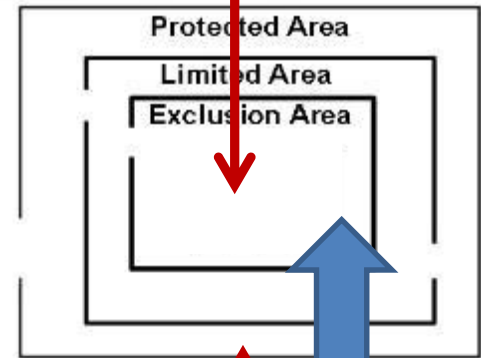

សន្តិសុខរូបវន្ត

ទស្សនទានដ៏សំខាន់មួយនៅក្នុងសន្តិសុខរូបវន្ត គឺទស្សនទាននៃ **ការ ការពារតាមជាន់ថ្នាក់ (Graded Protection)** ។ នេះគឺផ្នែកលើគំនិត ដែលថាតំបន់ផ្សេងៗនៃអង្គភាព និងមានសន្តិសុខក្នុងកម្រិតផ្សេងៗ ផ្អែកលើហានិភ័យ។

ការការពារតាមជាន់ថ្នាក់ (Graded Protection) ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងស្រទាប់ច្រើនជាន់។ ការការពារសន្តិសុខកើនឡើងចាប់ពី **ស្រទាប់ខាងក្រៅទៅខាងក្នុង**អង្គភាព។

តំបន់សន្តិសុខ កាន់តែខ្លាំង

តំបន់សន្តិសុខ កាន់តែតិច

សន្តិសុខរូបវន្ត

ការការពារតាមជាន់ថ្នាក់

តំបន់ការពារទ្រព្យសម្បត្តិ (ទ្រព្យដែលមានហានិភ័យទាប)

- នៅលើដី
- ការិយាល័យសាធារណៈ
- ឃ្នាំង

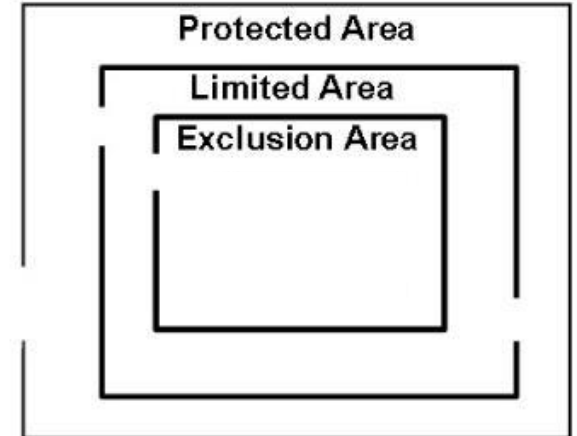
តំបន់ដែលរឹតបន្តឹងការចូល (ទ្រព្យដែលមានហានិភ័យមធ្យម)

- មន្ទីរពិសោធន៍
- ការិយាល័យឆ្លើយតប ឬរដ្ឋបាល
- ផ្លូវដើរជុំវិញតំបន់ហាមឃាត់

តំបន់ហាមឃាត់ (ទ្រព្យដែលមានហានិភ័យខ្ពស់)

- មន្ទីរពិសោធន៍ដែលមានការចម្លងមេរោគខ្ពស់
- ប្រជុំបណ្តាញកុំព្យូទ័រ

ស្រទាប់ជាន់ថ្នាក់នៃសន្តិសុខ

ហេតុអ្វីបានជា
ស្រទាប់ជាន់
ថ្នាក់ ល្អ?

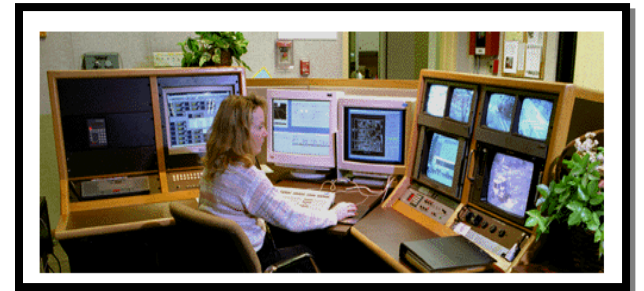
សន្តិសុខរូបវន្ត

គោលការណ៍បីនៃសន្តិសុខរូបវន្ត៖

1. ការរកឱ្យឃើញ
2. ការពន្យារពេល
3. ការឆ្លើយតប

យើងនឹងពិភាក្សាអំពីការត្រួតពិនិត្យការចូល ដែលជាទិដ្ឋភាពដ៏សំខាន់រួមមួយទៀតនៃសន្តិសុខរូបវន្ត។

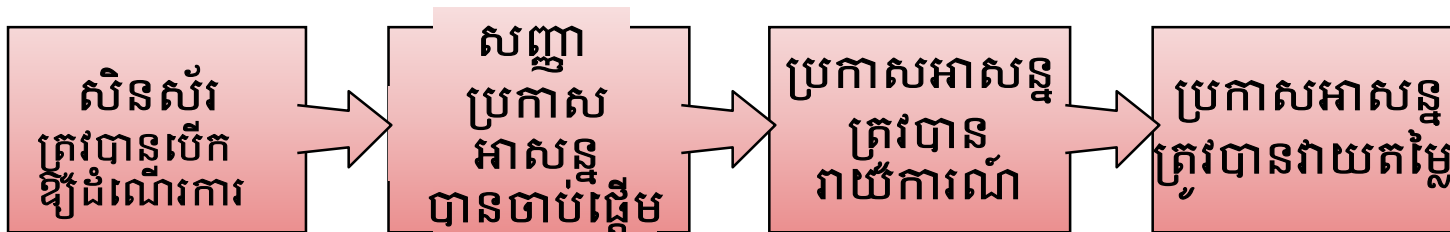

សន្តិសុខបរិស្ថាន

គោលការណ៍ ១) ការរារាំង

ការរារាំង ការជ្រៀតចូល គឺជាដំណើរការនៃការកំណត់ថាតើសកម្មភាពដែលគ្មានការអនុញ្ញាតមួយ បានកើតឡើង ឬក៏ពុំ កើតឡើង

ការរារាំង រួមមាន ការស្វែងរកសកម្មភាព ការប្រើប្រព័ន្ធប្រកាសអាសន្ន និងការវាយតម្លៃប្រព័ន្ធប្រកាសអាសន្ន

សន្តិសុខរូបវន្ត

គោលការណ៍ ១) **ការរារាំង**

ឧទាហរណ៍៖

ការរារាំង ការជ្រៀតចូល អាចមានភាពស្មុគស្មាញ ដូចជា ប្រព័ន្ធការមេរោសន្តិសុខ អាំងហ្វ្រារេដ សិនស៊ីរេចលនា និងអ្នកយាមដែលយាមល្បាតនៅក្នុងបរិវេណអង្គភាព

ឬ វាអាចសាមញ្ញដូចការបណ្តុះបណ្តាលល្អសម្រាប់បុគ្គលិកមន្ទីរពិសោធន៍ និងនីតិវិធីទូរស័ព្ទហៅនរណាម្នាក់ក្នុងករណីយើងមានមនុស្សដែលសង្ស័យនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍។

សន្តិសុខរូបវន្ត

គោលការណ៍ ២) ពន្យារពេល

ការពន្យារពេល គឺជាសកម្មភាពនៃការធ្វើឱ្យយឺតនូវការចូលរបស់ជនជ្រៀតចូលនៅក្នុងទីកន្លែងរបស់អ្នក ដើម្បីមានពេលអាចរកឱ្យឃើញ វាយតម្លៃ និងឆ្លើតបចំពោះសត្រូវ។

មានវិធីជាច្រើនក្នុងការពន្យារពេលជនជ្រៀតចូល៖

- ឆ្លាំយាម
- របងព័ទ្ធជុំវិញ
- ទ្វាររឹងមាំដែលមានសោ
- បង្អួចមានដែកចម្រើង
- សោមេដែកជាប់នឹងទ្វារ

សន្តិសុខរូបវន្ត

គោលការណ៍ ៣) ការឆ្លើយតប

ការឆ្លើយតប គឺជាសកម្មភាពនៃការប្រកាសអាសន្ន ការដឹកជញ្ជូន និងការបែងចែកដំណាក់កាលនៃកម្លាំងសន្តិសុខដើម្បីបង្កាក់ និងបញ្ឈប់សកម្មភាពសត្រូវណាមួយ។

ការឆ្លើយតបត្រូវបានភ្ជាប់ទៅនឹងគោលបំណងនៃប្រព័ន្ធរួម

បដិសេធ៖ ដើម្បីទប់ស្កាត់សត្រូវមិនឱ្យបានទៅដល់គោលដៅ/គោលបំណង

ទប់ស្កាត់៖ ដើម្បី 'ចាប់' សត្រូវណាមួយមុនពេលពួកគេចាកចេញទៅដោយយករបស់ដែលគេចង់បានទៅជាមួយ ឬមុនពេលពួកគេសម្រេចបានគោលបំណងដែលពួកគេចង់បាន។

សន្តិសុខរូបវន្ត

គោលការណ៍ ៣) ការឆ្លើយតប

ឧទាហរណ៍៖

ផ្អែកលើការវាយតម្លៃហានិភ័យរបស់អ្នក និងការវិភាគសេណារីយ៉ូ **ការឆ្លើយតប**

អាចមានចាប់ពីការអនុវត្តកម្លាំងយាម កាមនៅក្នុងអង្គភាពរបស់អ្នក រហូតដល់ ការបង្កើតខ្សែរយៈមួយនៃការប្រាស្រ័យ ទាក់ទងជាមួយកម្លាំងនគរបាលនៅក្នុង មូលដ្ឋានរបស់អ្នក ។

សន្តិសុខបរិស្ថាន

ការត្រួតពិនិត្យការចូល

ការត្រួតពិនិត្យការចូល គឺជាទិដ្ឋភាពដ៏សំខាន់មួយទៀតនៃជីវសន្តិសុខ។ វាគឺជាយន្តការដើម្បីកំណត់ និងត្រួតពិនិត្យការចូលដែលមានការអនុញ្ញាតទៅក្នុងតំបន់ដែលមានសន្តិសុខ។ ការត្រួតពិនិត្យ ផ្តល់ផងដែរនូវសមត្ថភាពក្នុងការពន្យារពេល ឬបដិសេធការចូលរបស់បុគ្គលិកដែលគ្មានការអនុញ្ញាត។

សំណួរ៖

តើមានរឿងហេតុកើតឡើងណាមួយដែលក្នុងនោះមានបុគ្គលម្នាក់អនុញ្ញាតឱ្យមនុស្សម្នាក់ឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យការចូលឬទេ?

សន្តិសុខរូបវន្ត

ការត្រួតពិនិត្យការចូល

ឧទាហរណ៍ ការចូលដែលត្រូវបានផ្តល់ជូន
ដោយផ្អែកលើ៖

អ្វីដែលអ្នកមាន

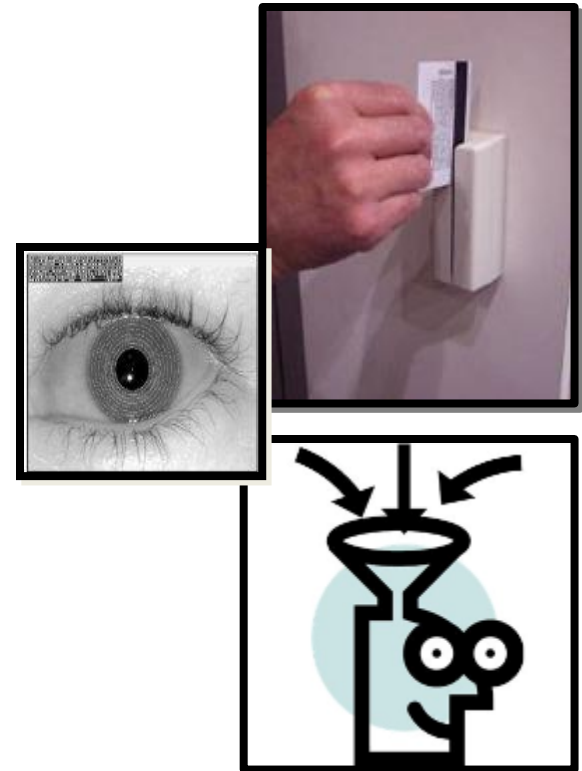
- កូនសោរ
- កាត (Credential)

អ្វីដែលអ្នកដឹង

- លេខអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន (PIN)
- លេខសម្ងាត់ (Password)

អ្វីដែលអ្នកមាន

- លក្ខណៈពិសេសជីវមាត្រ (ពេលគឺ ស្នាមម្រាមដៃ)

លំហាត់អំពីសន្តិសុខរូបវន្ត

លំហាត់តាមក្រុម៖

អង្គភាពមួយកំពុងធ្វើការជាមួយ *Yersinia pestis* ដែលបានបណ្តុះក្នុងបរិមាណច្រើននៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍មួយដែលមានមនុស្សប្រមាណ ៣០នាក់។ បន្ទាប់ពីការវាយតម្លៃហានិភ័យមក ប្រធានមន្ទីរពិសោធន៍ភ័យខ្លាចក្រុមភេរវករ ដែលអាចព្យាយាមចូលមកកាន់មេរោគបណ្តុះទាំងនេះ។

នៅក្នុងក្រុមរបស់អ្នក សូមចំណាយពេល **១៥ នាទី** ដើម្បីតាក់តែងប្រព័ន្ធសន្តិសុខរូបវន្តសម្រាប់អង្គភាពនេះ។ សូមពិភាក្សាពីរបៀបដែលអ្នក**រារក ពន្យារពេល** និង**ឆ្លើយតប**ចំពោះជនជ្រៀតចូលដែលអាចនឹងចូលមក និងរបៀបត្រួតពិនិត្យ/ទប់ស្កាត់**ការចូល**។

ចូរប្រើក្រដាសផ្ទាំងធំរបស់អ្នក ដើម្បីតាក់តែងប្រព័ន្ធសន្តិសុខរូបវន្តរបស់អ្នក ហើយត្រៀមរាយការណ៍ដល់ថ្នាក់ទាំងមូល។

សន្តិសុខរូបវន្ត

ការពិភាក្សា៖

តើអ្នកធ្វើអ្វីខ្លះនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍របស់អ្នក ដើម្បីទប់ស្កាត់កុំឱ្យមនុស្សចូលក្នុងកន្លែងដែលមិនត្រូវចូល?

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខ

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខមានសសរស្តម្ភប្រាំ៖

- 1) សន្តិសុខរូបវន្ត
- 2) ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក**
- 3) ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និង ការទទួលខុសត្រូវ
- 4) សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន
- 5) សន្តិសុខព័ត៌មាន

តើអ្នកដែល
ធ្វើឱ្យវត្ថុធាតុ
ជីវសាស្ត្រ
ខុសប្លែកគេ?

ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក

“សសវស្តម្ភ” ទំព័រ គឺ ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក

ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក នៅក្នុងបរិបទជីវសន្តិសុខ គឺជាការ
ធានាថា មានតែអ្នកដែលត្រូវបានផ្តល់ជូននូវសិទ្ធិក្នុងការ
ចូលទៅដល់កន្លែងទុក វត្ថុធាតុជីវសាស្ត្រងាយបង្កហេតុ
(គេចង់បាន) ទើបអាចចូលបាន។

ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក

គោលបំណងនៃកម្មវិធីគ្រប់គ្រងបុគ្គលិកគឺដើម្បី៖

យល់ថាកត្តាមនុស្សអាចមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើជោគជ័យនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យជីវសាស្ត្រ។

- ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការល្ងង់និងការក្លែងបន្លំ
- ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃកំហុសឆ្គងវិទ្យាសាស្ត្រ

ដើម្បីគាំទ្រដល់តម្រូវការផ្នែកនីតិវិធីនិងរដ្ឋបាលសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យការចូល

ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក

ឧទាហរណ៍៖

ខាងក្រោមនេះគឺជាកត្តាមួយចំនួនដែលអាចមានឥទ្ធិពលលើ

ការអនុវត្តការងាររបស់មនុស្ស

ការងារ

- បរិបទ/ទីកន្លែង
- គុណតម្លៃ

បុគ្គល

- បុគ្គលិកលក្ខណៈ
- គុណតម្លៃ

អង្គភាព

- ការរំពឹងទុក
- ការវាយតម្លៃ

ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក

ការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិក – ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ

- ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខក្នុងចំណោមនិយោជិត/បុគ្គលិកមន្ទីរពិសោធន៍ គឺជាវិធីដ៏សំខាន់បំផុតមួយដើម្បីដឹងពីប្រភេទនៃករណីរំលោភបំពានលើសន្តិសុខ។
- បុគ្គលិកមន្ទីរពិសោធន៍គួរតែយល់ដឹងពីបុគ្គលណាខ្លះដែលគួរ ឬមិនគួរចូលក្នុងកន្លែងធ្វើការរបស់ពួកគេ។

ឧទាហរណ៍៖

បុគ្គលដែលមានស្លាកឈ្មោះខុស ឬអ្នកដែលលោកអ្នកមិនស្គាល់នៅកន្លែងធ្វើការរបស់អ្នក គួរសួរ “តើអ្នកគឺជានរណា?” ហើយ បើចាំបាច់ រាយការណ៍ជូនសន្តិសុខកន្លែងនោះ។

ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក

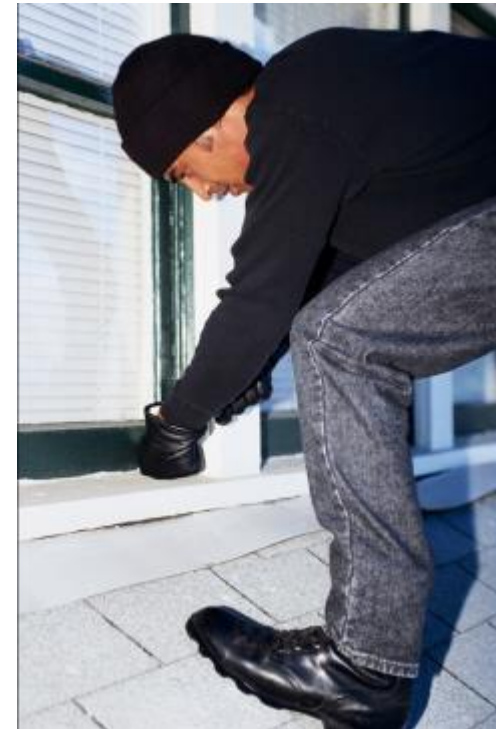

សំណួរ៖

តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលត្រូវ “ពិចារណានៅពេលវាយតម្លៃហានិភ័យការគំរាមកំហែងពីអ្នកខាងក្នុង និងអ្នកខាងក្រៅ?

អ្នកខាងក្នុង (insider) គឺជាបុគ្គលដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុងទីអង្គភាពមួយ ផ្នែកមួយនៃអង្គភាពនោះ (ដូចជា មន្ទីរពិសោធន៍ជាដើម) និងទ្រព្យទាំងឡាយនៅក្នុងអង្គភាពនោះ។

អ្នកខាងក្រៅ (outsider) គឺជាបុគ្គលដែលគ្មានការអនុញ្ញាតឱ្យចូល។

ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក

ការពិភាក្សា៖

តើអ្នកធ្វើអ្វីខ្លះនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍របស់អ្នក
ដើម្បីលើកកម្ពស់បរិយាកាសសន្តិសុខ
សម្រាប់ការអនុវត្តការងាររបស់មនុស្ស និង
ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ?

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខ

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខមានសសរស្តម្ភប្រាំ៖

- 1) សន្តិសុខរូបវន្ត
- 2) ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក
- 3) ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ
- 4) សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន
- 5) សន្តិសុខព័ត៌មាន

យើងនឹងពិភាក្សាផងដែរនូវប្រធានបទទី៦៖

- 6) ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ

តើអ្នកខ្លះដែលធ្វើឱ្យវត្ថុធាតុជីវសាស្ត្រខុសប្លែកគេ?

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុ និងការទទួលខុសត្រូវ

“សសរស្តម្ភ” ទ្រឹស្តី គឺ ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និង ការទទួលខុសត្រូវ

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ & ការទទួលខុសត្រូវ គឺជា ការធានាថា មានការយល់ដឹងអំពីអ្វីដែលមាននៅ ក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ ទីតាំងវត្ថុធាតុទាំងនោះ ហើយ និងបុគ្គលដែលទទួលខុសត្រូវលើវត្ថុធាតុទាំង នោះ។

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

គោលបំណងនៃការត្រួតពិនិត្យវត្ថុ និង
ការទទួលខុសត្រូវគឺដើម្បី៖

ធានាចំពោះការយល់ដឹងពេញលេញ និងទាន់ពេល
វេលាអំពី៖

- តើវត្ថុធាតុអ្វីខ្លះដែលមាន
- តើវត្ថុធាតុទាំងនោះនៅឯណា
- តើនរណាទទួលខុសត្រូវលើវត្ថុធាតុទាំងនោះ

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

គោលបំណងគឺ**មិនមែន**ដើម្បីរកឱ្យឃើញថាតើអ្វី
មួយបាត់នោះទេ។ ការធ្វើបែបនេះគឺអាចគ្មានប្រសិទ្ធ
ភាពឡើយ។ គោលបំណងគឺដើម្បីបង្កើតបរិយាកាស
មួយដែលបង្ហាត់ការលួច និងការប្រើខុសគោលដៅ
ដោយបង្កើតឡើងនូវការត្រួតពិនិត្យ។

មន្ទីរពិសោធន៍ភាគច្រើនត្រួតពិនិត្យ និងតាមដាន
សំណាករបស់ខ្លួនសម្រាប់ហេតុផលវិទ្យាសាស្ត្រ។
នេះគឺជាអ្វីដែលសំខាន់សម្រាប់សន្តិសុខ។

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

បញ្ហាគន្លឹះនៅក្នុងការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

- តើវត្ថុធាតុអ្វីខ្លះដែលស្ថិតក្រោមវិធានការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ?
- តើនីតិវិធីប្រតិបត្តិអ្វីខ្លះដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវត្ថុធាតុទាំងនេះ?
 - តើគេអាចរក្សាទុកនិងប្រើវត្ថុធាតុទាំងនេះនៅឯណា?
 - តើវត្ថុធាតុទាំងនេះត្រូវបានគេកំណត់អត្តសញ្ញាណដូចម្តេច?
 - តើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌត្រូវបានថែរក្សាដូចម្តេច?

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

- តើកំណត់ត្រាអ្វីខ្លះដែលត្រូវថែរក្សាទុក សម្រាប់វត្ថុធាតុទាំងនេះ? តើលក្ខខណ្ឌនៃបន្ទាត់ពេលវេលាអ្វីខ្លះដែលចាំបាច់សម្រាប់កំណត់ត្រាទាំងនេះ?

- តើ accountability (ការទទួលខុសត្រូវ) មានន័យដូចម្តេច?

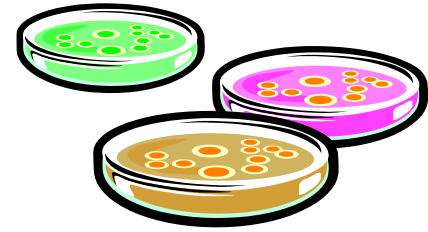

- តើមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវជាឯកសារនិងរបាយការណ៍អ្វីខ្លះ?

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ
តើយើងគួរតាមដានមើលព័ត៌មានអ្វីខ្លះ?

ភ្នាក់ងារ	បរិមាណ	ទម្រង់	លម្អិត	វិសាលភាព
តើភ្នាក់ងារអ្វីខ្លះ?	រាល់មេរោគដែលបង្កើនចំនួនដែលគួរឱ្យកត់សំគាល់	រៀបចំស្តុកវត្ថុធាតុ; សំណាកការងារ, yes...	វត្ថុធាតុ រាប់ជាវិបសម្បយ (Items)	ប្រភេទមេរោគក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍? ប្រភេទមេរោគមិនធ្លាប់បំប្លែងហ្វេន (wild type)?
អតិសុខមប្រាណរស់តែប៉ុណ្ណោះ? អតិសុខមប្រាណទាំងមូល ឬ គ្រាន់តែជា DNA?	សម្រាប់ជាតិពុលរបស់អតិសុខមប្រាណត្រូវតែកំណត់បរិមាណ	គឺអ្វី ៖ ក្នុងភ្នាក់ងារផ្នែក? ការចម្លង?	ដបតូចនីមួយៗត្រូវកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណដោយឡែក?	សំណាកគ្លីនិក?

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

ការត្រួតពិនិត្យ **វត្ថុធាតុ** និងការទទួលខុសត្រូវ

- ការត្រួតពិនិត្យ គឺ...

វិស្វកម្ម / រូបវន្ត

រដ្ឋបាល

- ការទប់ស្កាត់ការចម្លង គឺជាផ្នែកមួយនៃការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ

របាំងការពារការចម្លងក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍/ ទូបង្កក / អំពូលប្រតិករ

- នីតិវិធីមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ

សម្រាប់ទាំងលក្ខខណ្ឌធម្មតា និងមិនធម្មតា

ការត្រួតពិនិត្យ វត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

វត្ថុធាតុទាំងអស់គួរមាន “បុគ្គលទទួលខុសត្រូវ” ដែលទទួលខុសត្រូវចម្បងលើវត្ថុធាតុនោះ។

- ជាបុគ្គលដ៏ល្អបំផុតដែលអាចឆ្លើយនិងសំណួរអំពីវត្ថុធាតុដែលពាក់ព័ន្ធនោះ
- មិនមែនជាបុគ្គលដែលត្រូវស្តីបន្ទោសឡើយ!
- ធានាថា វត្ថុធាតុទាំងអស់ត្រូវបានថែទាំដោយប្រុងប្រយ័ត្ន (“orphaned”)

សេណារីយ៉ូនៃការត្រួតពិនិត្យ វត្តធាតុនិងការបង្កលក្ខណៈគ្រប់គ្រង

សេណារីយ៉ូន៖

វីរុសអ៊ីគីន អង់សេហ្វាលីត (Equine Encephalitis Virus) ចំនួន ៣ដប ត្រូវបានគេរាយការណ៍ថាបានបាត់ចេញពីអង្គភាពសន្តិសុខជីវិតមាំ។ វីរុសនេះឆ្លងដល់សត្វសេះ ប៉ុន្តែអាចរីករាលដាលដល់មនុស្សតាមរយៈមូស ដែលអាចបង្កឱ្យស្លាប់ ប្រមាណ ១នាក់ក្នុងចំណោម ១០០ករណី។ ដបទាំងនេះស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រជាន់ខ្ពស់ម្នាក់ ដែលបានចូលនិវត្តពីរបីឆ្នាំមុន ហើយត្រូវបានដឹងថាបានបាត់នៅពេលប្រព័ន្ធបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌផ្អែកលើកុំព្យូទ័រមួយត្រូវបានគេចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅមន្ទីរពិសោធន៍។ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រនេះគិតថា មានលទ្ធភាពយ៉ាងខ្លាំង ដែលថា សំណាកទាំងនេះត្រូវបានគេបំផ្លាញចោលរយៈពេល៨ឆ្នាំមកហើយ នៅពេលទូបង្កកមួយនៅក្នុងអង្គភាពនោះបានខូច ហើយគេត្រូវតែបំផ្លាញចោលវត្តធាតុទាំងអស់ក្នុងទូនោះ។ ជាការគួរឱ្យស្តាយ គេមិនដែលរៀបចំពិនិត្យបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌពេញលេញមួយនៃសំណាកដែលគេបានបំផ្លាញចោលនោះឡើយ អ្នកស៊ើបអង្កេតមិនបានរកឃើញភស្តុតាងនៃសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋណាមួយឡើយ។

សេណារីយ៉ូនៃការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

លំហាត់តាមក្រុម៖

នៅក្នុងក្រុមរបស់អ្នក សូមចំណាយពេល **១០នាទី** ដើម្បីឆ្លើយតបសំណួរទាំងឡាយ ខាងក្រោមអំពីសេណារីយ៉ូនេះ។

1. តើកង្វះខាតដែលទាក់ទងនឹងការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុនិងការទទួលខុសត្រូវ និង/ ឬបញ្ហាអ្វីខ្លះ ដែលអាចរកឃើញ?
2. តើបញ្ហាទាំងនេះអាចត្រូវបានបង្ការដោយវិធីណា?
3. តើថ្នាក់ដឹកនាំនិង/ឬអ្នកគ្រប់គ្រង គួរមានតួនាទីអ្វីខ្លះ ដើម្បីដោះស្រាយកង្វះ ខាត ឬបញ្ហាទាំងនេះ?

ត្រូវត្រៀមរបាយការណ៍ដល់ថ្នាក់ទាំងមូល។

ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ

ការពិភាក្សា៖

តើការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ ត្រូវបានអនុវត្តនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍របស់អ្នក ដូចម្តេចដែរ?

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវហានិភ័យ

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខមានសសរស្តម្ភប្រាំ៖

- 1) សន្តិសុខរូបវន្ត
- 2) ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក
- 3) ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ
- 4) **សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន**
- 5) សន្តិសុខព័ត៌មាន

តើអ្នកខ្លះដែល
ធ្វើឱ្យវត្ថុធាតុជីវ
សាស្ត្រសុខស
ប្លែកពីគេ?

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

«សសរស្តម្ភ» ទិបូន គឺ សន្តិសុខនៃការដឹក
ជញ្ជូន

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន គឺជាការធានាថា
ការដឹកជញ្ជូនវត្ថុធាតុដើមសាស្ត្រនៅក្រៅ
មន្ទីរពិសោធន៍ ក៏មានដំណើរការល្អដូចនៅ
ខាងក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ដែរ។

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

- មានគោលបំណងកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការទទួលបានដោយខុសច្បាប់នូវភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រដែលមានហានិភ័យខ្ពស់
- ពឹងផ្អែកលើសង្វាក់នៃគោលការណ៍ថែរក្សា និងកិច្ចព្រមព្រៀងអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ

ភ្នាក់ងារដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ត្រូវបានគេដឹកជញ្ជូនទូទាំងពិភពលោកសម្រាប់ធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ និងការស្រាវជ្រាវ

- ជាក្តីបារម្ភថ្នាក់មូលដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិមួយ
- គេចាំបាច់ត្រូវបង្កើតស្តង់ដាររួមមួយ សុខដុមនីយកម្មបទបញ្ញត្តិច្បាប់សម្រាប់សន្តិសុខ

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

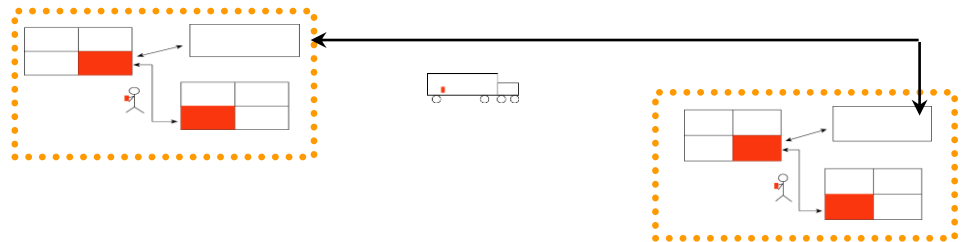
ឧទាហរណ៍៖ ការដឹកជញ្ជូន

... គឺជាខណៈពេលដែលវត្ថុធាតុដីវសាស្ត្របំលាស់ទីនៅខាងក្រៅតំបន់ហាមឃាត់

- មន្ទីរពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវ
 - ការផ្ទេរសំណាកគឺជាការចាំបាច់សម្រាប់ការសិក្សា និងការស្រាវជ្រាវបន្ថែមទៀត
- មន្ទីរពិសោធន៍សុខភាពសាធារណៈ និងមន្ទីរពិសោធន៍រោគវិនិច្ឆ័យ
 - ការផ្ទេរសំណាកគឺចាំបាច់សម្រាប់រោគវិនិច្ឆ័យ និងការវិភាគ

ការដឹកជញ្ជូនអាចកើតឡើង...

- ឆ្លងកាត់ព្រំដែនអន្តរជាតិ
- នៅក្នុងប្រទេស
- នៅក្នុងអង្គភាព

សន្និសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

ការដឹកជញ្ជូនផ្លែក្នុង

- ចលនានៃវត្ថុធាតុទៅកាន់ និងមកពីកន្លែងហាមឃាត់នៅក្នុងអង្គភាពមួយ
- អាចពាក់ព័ន្ធបុគ្គលិកមកពី
 - មន្ទីរពិសោធន៍
 - កន្លែងដឹកជញ្ជូន
 - កន្លែងទទួល
 - កន្លែងបោះចោល (ឧទា. អូតូក្លាវ និងបន្ទប់ឡធុត)
- ដើម្បីដឹកជញ្ជូនវត្ថុធាតុដោយសុវត្ថិភាពនិងសន្តិសុខ...
 - ដំណើរការមុនពេលអនុម័ត
 - សង្វាក់នៃការថែរក្សា

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

ការដឹកជញ្ជូនខាងក្រៅ

- បំលាស់ទីនៃវត្ថុធាតុពីអង្គភាពមួយទៅកាន់អង្គភាពមួយទៀត
- អាចពាក់ព័ន្ធនឹងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនពាណិជ្ជកម្ម
- កើតឡើងនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនិងស្តង់ដារអន្តរជាតិ និងរបស់រដ្ឋជាច្រើន

សំណួរ៖

នៅពេលប្រើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនពាណិជ្ជកម្ម (UPS, FedEx) ដើម្បីដឹកជញ្ជូនវត្ថុធាតុជីវសាស្ត្រ តើការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកក្នុងការធានាសន្តិសុខវត្ថុធាតុ ចប់នៅត្រង់ណា?

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

សង្វាក់នៃការថែរក្សា, Chain of Custody (CoC)

មានគោលបំណងការពារសំណាកដោយមានកត់ត្រាទុកជាឯកសារ...

- បុគ្គលទាំងអស់ដែលគ្រប់គ្រងសំណាក
- ការទទួលបានវត្ថុធាតុប្រកបដោយសន្តិសុខនៅទីតាំងសមស្រប

សង្វាក់នៃការកត់ត្រាទុកការថែរក្សា រួមមាន...

- ការពណ៌នាអំពីវត្ថុធាតុដែលត្រូវបានដឹកជញ្ជូន
- ព័ត៌មានទំនាក់ទំនងសម្រាប់បុគ្គលដែលទទួលខុសត្រូវ
- ពេលវេលា/កាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខារបស់បុគ្គលដែលគ្រប់គ្រង

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

ដូច្នោះ យើងចង់រក្សាទុកសំណាកដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ឱ្យមានសន្តិសុខ ក្នុងពេលដឹកជញ្ជូន។ តើអ្នកគួរធ្វើអ្វីខ្លះ?

- ត្រូវការអាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកមួយដើម្បីអនុម័តជាមុនសម្រាប់រាល់ការដឹកជញ្ជូន
- ផ្តល់ដំបូន្មានដល់ភាគីទទួលពាក់ព័ន្ធ អំពីការដឹកជញ្ជូន
- កត់ត្រាការដឹកជញ្ជូននៅក្នុងកំណត់ត្រាមន្ទីរពិសោធន៍
- ធានាថា មានតែមនុស្សដែលអាចជឿទុកចិត្តបានប៉ុណ្ណោះ ជាអ្នកចាត់ចែងសំណល់

សន្និសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

- ធានាសន្តិសុខរូបវន្តសម្រាប់សំណាកនៅក្នុងពេលដឹកជញ្ជូន ដោយប្រើការវេចខ្ចប់ពិសេស និង/ឬសោរ
- ត្រួតពិនិត្យចលនា និងកត់ត្រាក្នុងកំណត់ត្រាដឹកជញ្ជូន
- ប្រើវិធីដឹកជញ្ជូនដែលទាន់ពេលវេលា
- ថែរក្សាសង្វាក់នៃការទុកដាក់
- ស្នើសុំការជូនដំណឹងអំពីការទទួល

គំនិតផ្សេងទៀតឬទេ?

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

ឧទាហរណ៍៖ នៅពេលដឹកជញ្ជូន..

ភ្នាក់ងារដែលមានហានិភ័យមធ្យម...

- បុគ្គលិកដឹកជញ្ជូនផ្ទៃក្នុងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ
- អ្នកទទួលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យរកភាពស្របច្បាប់
- ការជូនដំណឹងអំពីការទទួលដោយសុវត្ថិភាព

ភ្នាក់ងារដែលមានហានិភ័យខ្ពស់...

- ហានិភ័យមធ្យមខាងលើបូកនឹង
 - សង្វាក់នៃការសិក្សា
 - ការត្រួតពិនិត្យរបរវន្តលើកុងតឺន័រ

ការវាយតម្លៃហានិភ័យសមស្រប អាចជួយកំណត់ពីតម្រូវការសន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

លំហាត់តាមក្រុម៖

មន្ទីរពិសោធន៍របស់អ្នក ត្រូវដឹកជញ្ជូនមេរោគ កុកស៊ីឡា ប៊ីនេទី (*Coxiella burnetii*) ចំនួន ១០ដបតូចទៅកាន់មន្ទីរពិសោធន៍មួយនៅក្នុងប្រទេសមួយទៀត (ពោលគឺ តាមតារាងទិសដៅទ្រនិចនាឡិការរបស់អ្នក)។

ចូរចំណាយពេល **១៥នាទី** ដើម្បីបង្កើតនីតិវិធីមួយសម្រាប់ធានាសន្តិសុខសំណាកក្នុងអំឡុងពេលដឹកជញ្ជូន (រួមទាំងការកត់ត្រាទុកជាឯកសារ)។ បន្ទាប់មក អនុវត្តផ្ទាល់ជាមួយមន្ទីរពិសោធន៍ដែលទទួល។ (ចូរចងចាំថា អ្នកក៏នឹងទទួលសំណាកដែរ!)

ចូរពិចារណា តើអ្នកអាចអនុវត្ត **សន្តិសុខរូបវន្ត** ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក និង **ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ** ដោយវិធីណា ចំពោះសំណាកមួយដែលមានវត្ថុធាតុជីវសាស្ត្រដ៏មានតម្លៃ ដែលកំពុងត្រូវបានដឹកជញ្ជូន?

សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន

ការពិភាក្សា៖

តើវត្ថុធាតុដើមសាស្ត្រត្រូវបានធានាសន្តិសុខដូចម្តេចនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍របស់អ្នក ក្នុងអំឡុងពេលដឹកជញ្ជូន?

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវហានិភ័យ

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវសន្តិសុខមានសសរស្តម្ភប្រាំ៖

- 1) សន្តិសុខរូបវន្ត
- 2) ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក
- 3) ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និង ការទទួលខុសត្រូវ
- 4) សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន
- 5) **សន្តិសុខព័ត៌មាន**

តើអ្នកខ្លះដែលធ្វើឱ្យវត្ថុធាតុជីវសាស្ត្រសុខសប្បុរសភាពប្លែកពីគេ?

សន្តិសុខព័ត៌មាន

“សសរស្តម្ភ” ទីប្រាំ គឺសន្តិសុខព័ត៌មាន

សន្តិសុខព័ត៌មាន គឺជាការធានាថា ព័ត៌មានសំខាន់ និងមានតម្លៃ ដែលរក្សាទុកក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ ត្រូវបានការពារពីការលួច ឬការបង្វែរ។

សំណួរ៖

តើអ្នកគិតថា នេះអាចរួមបញ្ចូលព័ត៌មានប្រភេទអ្វីខ្លះ? ធ្វើការរយៈពេល **៥ នាទី** ជាមួយក្រុមរបស់អ្នក និងចែករំលែកគំនិតរបស់អ្នកជាមួយថ្នាក់ទាំងមូល។

សន្តិសុខព័ត៌មាន

សន្តិសុខព័ត៌មាន អាចមិនមែនជាផ្នែកដែលច្បាស់បំផុតនៃជីវសាស្ត្រសុខទេ ប៉ុន្តែបើមានបញ្ហានេះ អាចមានផលវិបាកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទាក់ទងទៅនឹងធានាសន្តិសុខមេរោគ និងជាតិពុលរបស់មេរោគ។

ការត្រួតពិនិត្យឯកសារ និងសន្តិសុខកុំព្យូទ័រ គឺជាការចាំបាច់ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៅក្នុងអង្គភាពមួយ។ ទោះបីយ៉ាងណាក្តីកិច្ចការនេះអាចមានលក្ខណៈជ្រៀតជ្រែកផងដែរ។ រាល់គោលនយោបាយដែលអនុវត្ត គួរផ្អែកលើការវាយតម្លៃហានិភ័យដ៏សមស្របមួយ។

សន្តិសុខព័ត៌មាន

គោលបំណងនៃ សន្តិសុខព័ត៌មាន គឺដើម្បី៖

ការពារព័ត៌មានដែលមានលក្ខណៈសំខាន់ខ្លាំងសម្រាប់ការ
ចែកចាយជាសាធារណៈ

- ដាក់ស្លាកសម្គាល់ព័ត៌មាន ថាហាមឃាត់
- កំហិតការចែកចាយ
- វិធានការវិធីនៃការផ្សព្វផ្សាយ
- អនុវត្តបណ្តាញ និងសន្តិសុខ desktop

សន្តិសុខព័ត៌មាន

ព័ត៌មានសំខាន់ដែលទាក់ទងនឹងជីវសន្តិសុខ

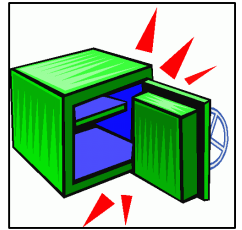
- សន្តិសុខរបស់មេរោគនិងជាតិពុលរបស់មេរោគដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់
 - ការវាយតម្លៃហានិភ័យ
 - ការតាក់តែងប្រព័ន្ធសន្តិសុខ
- ការអនុញ្ញាតឱ្យចូល

សន្តិសុខព័ត៌មាន

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណ ការត្រួតពិនិត្យ និងការដាក់គំនូសសម្គាល់ (Marking)

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណ

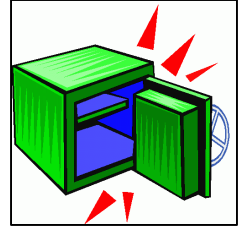
- កំណត់កម្រិតនៃភាពសំខាន់
- ការពិនិត្យឡើងវិញ និងដាក់ឱ្យដំណើរការអនុវត្តជាជំនួយនៅក្នុងការកំណត់ភាពសំខាន់
 - សំខាន់បំផុតមុននឹងបញ្ចេញព័ត៌មានជាសាធារណៈ

សន្តិសុខព័ត៌មាន

ការត្រួតពិនិត្យ

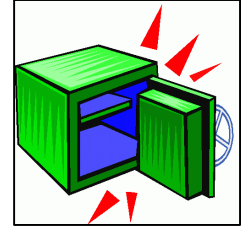
- បុគ្គលដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានសំខាន់ៗ
 - សន្តិសុខរូបវន្ត
 - សន្តិសុខនៃទំនាក់ទំនង
- នៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក ដើម្បីបដិសេធសំណើសុំព័ត៌មានរបស់សាធារណជន ព័ត៌មាននោះត្រូវតែលើកលែងចេញពីច្បាប់ស្តីពីសេរីភាពព័ត៌មាន

សន្តិសុខព័ត៌មាន

ការដាក់គំនូសសម្គាល់ (Marking)

- ការកំណត់កម្រិតនៃភាពសំខាន់
 - ផ្នែកខាងលើនិងខាងក្រោមនៃទំព័រ/គ្របនីមួយៗ
- គំនូសសម្គាល់ និងវិធីត្រួតពិនិត្យ គួរតែយល់ច្បាស់ដោយអ្នកដែលធ្វើការជាមួយព័ត៌មាន

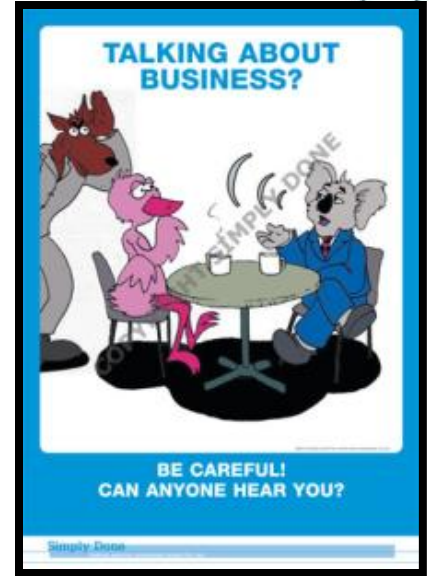
សន្តិសុខព័ត៌មាន

សន្តិសុខនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងសន្តិសុខនៃបណ្តាញ

សន្តិសុខនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទង

- ត្រូវការសន្តិសុខនៃសំបុត្របញ្ជី អ៊ុំមែល ឬទូរសារ
- ការពិភាក្សាដោយមានកម្រិតនៅក្នុងតំបន់ចំហ
- ព័ត៌មានគួរតែចម្លងឡើងវិញ នៅពេលចាំបាច់ ហើយច្បាប់ចម្លងនីមួយៗត្រូវតែត្រួតពិនិត្យឱ្យដូចច្បាប់ដើម

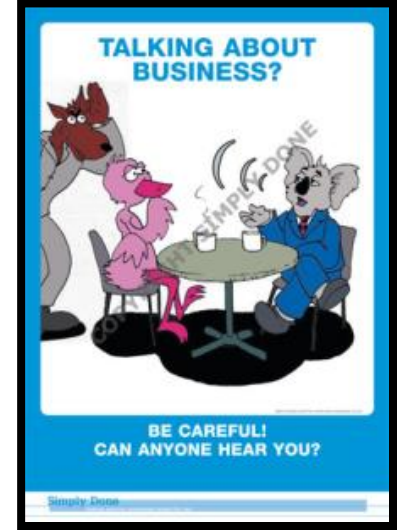

សន្តិសុខព័ត៌មាន

សន្តិសុខនៃបណ្តាញ

- ជញ្ជាំង ទប់ស្កាត់អគ្គិភ័យ
- ការបញ្ជាក់ពីភាពពិតរបស់អ្នកប្រើ
- ការការពារវីរុស
- ការចូលទៅកាន់បណ្តាញដែលមានជាច្រើនស្រទាប់
- សន្តិសុខ Desktop
- ការត្រួតពិនិត្យការចូលពីចម្ងាយនិងដោយឥតប្រើខ្សែ
 - ចាក់សោរដោយប្រើកូដ (Encryption)
 - ការបញ្ជាក់ភាពពិត

សន្តិសុខព័ត៌មាន

ចំណុចពិចារណាផ្នែកសន្តិសុខសម្រាប់ប្រព័ន្ធបណ្តាញ

រដ្ឋបាលការីមានការត្រួតពិនិត្យពេញលេញ

- អ្នកនៅខាងក្នុង

ការការពារប្រព័ន្ធដោយប្រើនីតិវិធី

- ការត្រួតពិនិត្យដោយមនុស្សពីរនាក់
- ការគ្រប់គ្រង Configuration
- ការគ្រប់គ្រងលេខសម្ងាត់ (Password)

សន្តិសុខព័ត៌មាន

ហាមឃាត់អភ័យឯកសិទ្ធិរបស់អ្នកប្រើ
 ផ្តល់ការការពាររូបវន្តសម្រាប់ឧបករណ៍
 ឧបករណ៍គាំទ្របម្រុង និងនីតិវិធី ត្រូវតែផ្តល់ឲ្យ
 ដើម្បីថែរក្សាសន្តិសុខ
 ថាមពលពេលបន្ទាន់ និងការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលតិច
 ដាច់ដែលត្រូវការសម្រាប់កុំព្យូទ័រ

សន្តិសុខព័ត៌មាន

លំហាត់តាមក្រុម៖

ចំណាយពេល ១៥ នាទី ដើម្បីពង្រឹងគោលនយោបាយសន្តិសុខព័ត៌មាន សម្រាប់មន្ទីរពិសោធន៍មួយដែលធ្វើការជាមួយមេរោគដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ និងហានិភ័យមធ្យម។

ដើម្បីជួយនៅក្នុងកិច្ចការនេះ ចូរគិតអំពីអ្វីដែលយើងបានសិក្សាអំពីសន្តិសុខរូបវន្ត និងកម្រិតនៃការការពារតាមជាន់ថ្នាក់។

ចូរប្រើក្រដាសផ្ទាំងជំរេបស់អ្នក ដើម្បីតាក់តែងគោលនយោបាយសន្តិសុខព័ត៌មានរបស់អ្នក និងត្រៀមរាយការណ៍ដល់ថ្នាក់ទាំងមូល។

សន្តិសុខព័ត៌មាន

ការពិភាក្សា៖

តើព័ត៌មានត្រូវបានរក្សាសន្តិសុខដូចម្តេចនៅក្នុង
មន្ទីរពិសោធន៍របស់អ្នក? តើប្រព័ន្ធសន្តិសុខ
ព័ត៌មាន អាចធ្វើការកែលម្អដូចម្តេចខ្លះ?

ការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវហានិភ័យ

យើងបានពិភាក្សាសសរស្តម្ភនីមួយៗក្នុងចំណោមសសរស្តម្ភទាំងប្រាំនៃការកាត់បន្ថយហានិភ័យជីវ

សន្តិសុខ

- 1) សន្តិសុខរូបវន្ត
- 2) ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក
- 3) ការត្រួតពិនិត្យវត្តមាន និងការទទួលខុសត្រូវ
- 4) សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន
- 5) សន្តិសុខព័ត៌មាន

តើអ្នកដែលធ្វើឱ្យវត្តមានជីវសាស្ត្រសុខសប្បុរសភាពកើតឡើង?

ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ

ប្រធានបទចុងក្រោយ គឺការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ

ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ គឺជាការយល់ដឹងជា
ទូទៅអំពីស្ថានភាពសន្តិសុខត្រឹមត្រូវនៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌល
ពិសោធន៍របស់អ្នក តើហានិភ័យមាននៅកន្លែង
ណាខ្លះ ហើយតើគួរធ្វើអ្វីខ្លះ ។

ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ

ឧទាហរណ៍៖ ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ

អង្គភាពជីវវិទ្យាសាស្ត្រភាគច្រើនមិនធ្លាប់ព្រួយបារម្ភច្រើនពេកអំពីសន្តិសុខទេ ដូច្នោះ ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខសមស្របអាចត្រូវការ

ការផ្លាស់ប្តូរវប្បធម៌ ដ៏ពិបាកមួយ។

ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ នឹងមានលក្ខណៈកាន់តែងាយស្រួលក្នុងសម្រេចបាន ប្រសិនបើបុគ្គលិកនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍របស់អ្នក ជឿជាក់ថា ការវាយតម្លៃហានិភ័យជីវសន្តិសុខ មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ និងរឹងមាំ។

ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ

ប្រសិនបើមនុស្សនៅក្នុងអង្គភាពរបស់អ្នក **យល់ដឹង**អំពី **ហានិភ័យនៃជីវសន្តិសុខ**ពិតប្រាកដដែលពួកគេជួបប្រទះ

ពួកគេនឹងទំនងជា៖

1. រាយការណ៍ ប្រសិនបើមានជនចម្លែកណាម្នាក់ដើរជុំវិញទីនោះ
2. តាមដានមើលកន្លែងរក្សាទុកសំណាក ហើយប្រគល់ភារកិច្ចសន្តិសុខដល់សហការីផ្សេងទៀត
3. រក្សាសុវត្ថិភាពព័ត៌មានរសើប
4. ផ្តល់សំណូមពរសម្រាប់កែលម្អសន្តិសុខ
5. យកចិត្តទុកដាក់កាន់តែខ្លាំងលើការបណ្តុះបណ្តាល
6. ។ល។...

ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ

សំណួរ៖

តើការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ អាចចូលទៅក្នុងសសរស្តម្ភទាំងប្រាំនៃជីវសន្តិសុខដែលយើងបានពិភាក្សារួចមកហើយ ដូចម្តេច?

ចូរធ្វើការរយៈពេល **៥ នាទី** ជាមួយក្រុមរបស់អ្នក ហើយចែករំលែកគំនិតរបស់អ្នកជាមួយថ្នាក់ទាំងមូល។

- 1) សន្តិសុខរបរវ័ន្ត
- 2) ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក
- 3) ការត្រួតពិនិត្យវត្ថុធាតុ និងការទទួលខុសត្រូវ
- 4) សន្តិសុខនៃការដឹកជញ្ជូន
- 5) សន្តិសុខព័ត៌មាន

ការយល់ដឹងអំពីសន្តិសុខ

ការពិភាក្សា៖

តើអ្នកអាចលើកកម្ពស់វប្បធម៌នៃការយល់ដឹង
អំពីសន្តិសុខកាន់តែច្រើនឡើងនៅក្នុងអង្គភាព
របស់អ្នក ដូចម្តេច?

ការរំលឹកឡើងវិញចុងក្រោយ

ចូរចំណាយពេល **១០ នាទី** ដើម្បីពិភាក្សាអំពីអ្វី
ដែលយើងបានសិក្សាអំពី **ជីវសន្តិសុខមន្ទីរ**
ពិសោធន៍ ។

តើយើងបានសិក្សា
អំពីខ្លះ?

តើវាមានន័យដូចម្តេច
តើច?

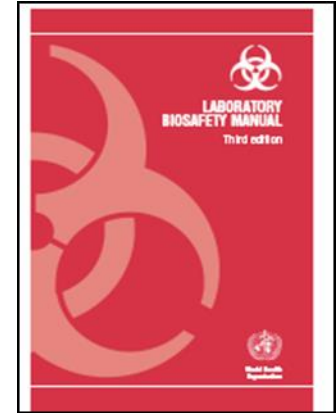
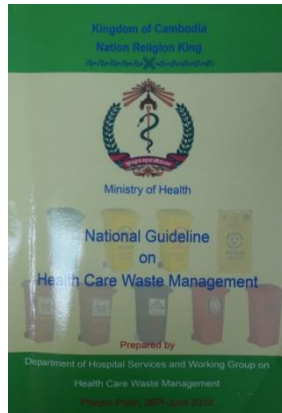
តើយើងទៅណា
ទៀតពីទីនេះ?

ឯកសារ

មគ្គុទ្ទេសក៍ជាតិ

មគ្គុទ្ទេសក៍អន្តរជាតិ

- ការវាយតម្លៃហានិភ័យរបស់អង្គភាព
- ការប្រតិបត្តិ និង SOPs ជីវសុវត្ថិភាពជាក់លាក់សម្រាប់អង្គភាព
- ផែនការយថាភាពសម្រាប់គ្រោះថ្នាក់

តើអ្វីទៅជាការឆ្លងមេរោគនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍?

ការឆ្លងមេរោគទាំងអស់ដែលកើតឡើងនៅក្នុងមន្ទីរ
ពិសោធន៍ ឬសកម្មភាពដែលទាក់ទងនឹងមន្ទីរ
ពិសោធន៍ ដោយមិនគិតថាតើវាមានរោគសញ្ញា ឬគ្មាន
រោគសញ្ញាឡើយ

ឧទាហរណ៍?

ការឆ្លងមេរោគក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ដែលគេបាន របាយការណ៍ញឹកញាប់ជាងគេ

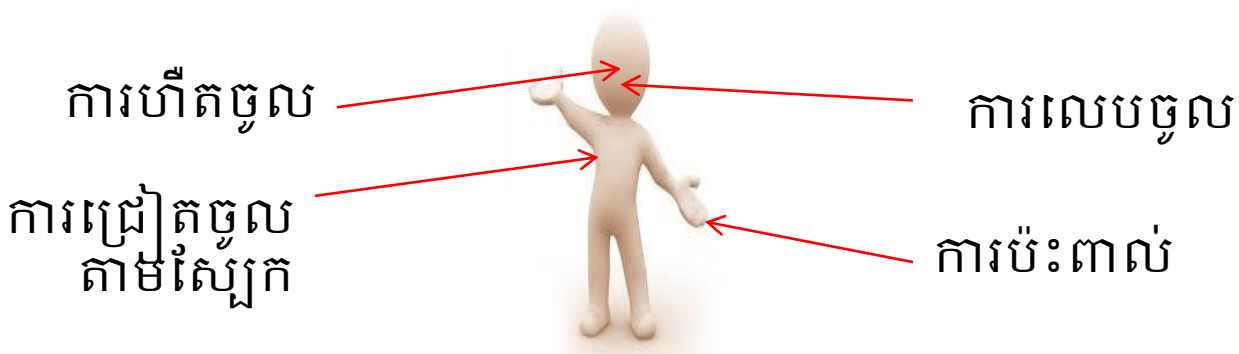
ភ្នាក់ងារចម្លង	ចំណាត់ថ្នាក់ (តាមចំនួន ករណី 1930-1978)	ភ្នាក់ងារចម្លង	ករណីមានរោគសញ្ញា (1979-2004)
Brucella spp.	426	M. tuberculosis	199
Coxiella burnetii	280	Arboviruses	192
Salmonella spp.	258	Coxiella burnetii	177
F. Tularensis	225	Hantavirus	155
M. tuberculosis	194	Brucella spp.	143
B. dermatitidis	162	Hepatitis B virus	82
VEE	146	Shigella spp.	66
Ch. psittaci	116	Salmonella spp.	64
C. immitis	93	Hepatitis C virus	32
Hepatitis B virus	82	Neisseria meningitidis	31
សរុប	1982		1074

Source: Harding, A.L., Brandt Byers, K.. Epidemiology of laboratory-associated infections. In Fleming, D.O. and Hunt. D.L. Biological Safety: Principles and Practices. 4th edition. Washington, DC: ASM Press, 2006; 53-77.

តើជំងឺទាំងនេះឆ្លងដោយរបៀបណា?

- ការហឹតចូល (ភាគល្អិតក្នុងខ្យល់)
- ការចាក់បញ្ចូលតាមស្បែក (ម្តុល និងស៊ីរ៉ាំង ការមុតដាច់ស្បែក ឬរលាត់ពីវត្ថុធាតុដែលប្រឡាក់មេរោគ និងសត្វខាំ)
- ការប៉ះរាងក្លាស់មួយក៏រ និងវត្ថុធាតុដែលប្រឡាក់មេរោគ (ដៃ ឬផ្ទៃនានា)
- ការលេបចូល (ការបឹតចូលតាមរយៈពីប៉ែត ការជក់បារី ឬការហូបចុក)

លំហាត់៖ ការការពារទប់ទល់នឹងការឆ្លងមេរោគ ក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍

នៅក្នុងក្រុមរបស់អ្នក ចូរពិភាក្សាអំពីរបៀបបង្ការការឆ្លងមេរោគ ក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍

- សូមសរសេរចម្លើយរបស់អ្នកដាក់លើប័ណ្ណស្អិត ហើយបិទលើក្រដាស ផ្ទាំងធំរបស់អ្នក
- រាយការណ៍ដល់ថ្នាក់ទាំងមូល

ឥឡូវនេះ ចូររៀបចំដាក់ជាក្រុមនូវវិធីសាស្ត្រទាំងនេះជាប្រភេទ៖

- សូមសរសេរចម្លើយរបស់អ្នក ដាក់លើប័ណ្ណស្អិត ហើយបិទលើក្រដាសផ្ទាំងធំ។
- រាយការណ៍ជូនថ្នាក់ទាំងមូល។